גט פשוט פרק עשירי בבא בתרא קסז.

מסורת הש"ס

ל) רש"ל מ"ז, ב) כתובות כמ. ס"ס, ג) [פר' תוס' כתובות כמ: ד"ה כאתמר], ד) לקמן קעה:, ה) [נכתב ערך כמה כ' גרם לכביה מי' מתק הפיוס של מ"ה ושל מטה], ו) [כ"מ כה.], ז) ל"ל כפ"ב, ח) ל"ל דאומתם. רש"ס.

הגהות הב"ח

(א) גמ' שיש מאה איסתרי וחזו וחד וזוזא) תוס' מ"מ וכ"ב ר"מ לא גרס ליה: (ב) ר"שב"ם ד"ה אמר מני וכו' דאמרינן התם: (ג) ר"ה אמרגא וכו' ויבעוריס על נפר: (ד) ר"ה והכעל נותן שכר שכר הגנו: (ה) תוס' ד"ה ומשוי להו זוזי מיתה זוזי נמי משוי להו איסתרי: (ו) בא"ר דראשכחן כוזי וכו' ולא הסכינן להו בפלגים: (ז) ר"ת אע"פ שאין וכו' ולא נתן עד תשרי וטרפה שלא ברין מלקותות: (ח) בא"ר עד שעת נחיצה דהכי פרכינן כל"ל ותיכות שלא כדין נתתה: (ט) ר"ה ובוכר וכו' ולא נתנה עד תשרי ואחלא מזבנא למתנתה: (י) בא"ר מני לאוקמי בשובר לחיים ביה הקנאה:

מוסף רש"י

וכתיב דמסיק ביה זוזי. למעלה מן המתיחה יתמה שזה המתוס ליה ממני מנה וכוזבה כך אני פלוני המתוס למעה ליתי מנה מפלוני (כתובות כא.). הוציא עליו. מלוה. כתב ידו. של ליה שטרא מיב לי תמון ולין כאן עדות לאחרת (לקמן קעה:). גובה מנכסים בני חורין. ומתשנכדי לא דלית ליה קלא לנכר שאינו עבר כעבדים (כתובות כא.) אלא נוכה מתשיעבודים אלא מלוה המתוב בשטר שיש בי עדים, בכיון דאיכא תרתי, שטר ועדים מתקי ליה לקלא ולקוחות הוא דאפסידו לנפשייהו אלא תקרי בדבר וייתו בני תרי למוכר לגבות מהם (לקמן קעה:).

רבינו גרשום

להן לפרושות בסכום חשבון היו מצטרפין אותן ומשווי להו זוזי בשטרא ולא כתב פרטי: יד בעל השטר על התחתונה. ולא מגבי שיש מאה זוזי וזוזא: מחלת ועד עשר לא ליכתוב אינש בסוף שיטה. של שום שטר דאי כתב בסוף שיטה תלת מני דיופי המלוה וכתב תלתין וחכי נמי מארבע מני למכתב ארבעין וכן כל החשבון עד עשר מני לזיף אבל אי כתב אחד עשר בסוף שיטה לא מצי לזיופי ולמכתב אחד ועשרים משום דצריך למכתב ו' בין אחד ועשרים ואי מזיף להאי ר' איבא היכרא ודחיק מיאור אותיות. ומשום הכי נקט מתלתא דקודם תלתא לא כתבי בשטר חשבון אלא לזה סלע כותב פלוני לזה סלע וכן לשנים כותב סלעין ולא שנים ומעוט סלעים שנים. ואי קשיא לך היכא דכתב סלע בסוף שיטה יכול לכתוב סלעין הא לא קשיא דכיון דסלעין סתם לא הוי אלא שנים משום ההוא פורתא לא מזייף אלא מתלת ולעיל דזיף גדול הוא מזייף: ואי מתרמי ליה. בסוף שיטה חד מכל חשבון זה מתלת ועד עשר: ניהדריה לדיכוריה. בההוא שטר תרי תלת זימני כך וקיבל עליו פלוני אחריות של כך וכך סלעין ואי אפשר בחד מתלת דלא מתרמי החשבון באמצע שיטה ואי מזייף בסוף גלמוד מההוא דאמצע שיטה: ההוא שטרא דכתב ביה תלתא בפרדיסא.

עין משפט נר מצוה

מט א מיי' פכ"ז מהל' מלוה ולוה הל' נח ועי' בהגהות ומ"מ סמג עשין לד טוש"ע מ"מ סי' תג סעיף ט:
ג ב טוש"ע מ"מ סי' סט סעיף (אז) כ:
נא ג מיי' פי"ח מהלכות מלוה ולוה הלכה ג סמג עשין לד טוש"ע מ"מ שם סעיף ט ויסי' לנ בטור:
נב ד ה מיי' שם פכ"ז הלכה יג סמג שם טוש"ע מ"מ סי' מג סעיף ד:
נג ו ז ח מיי' שם הלכה יב טוש"ע שם סעי' ג:
נד ט מיי' פי"ב מהלכות גירושין הל' ג ופכ"ד מהל' מלוה ולוה הל' ח סמג עשין ג ויסומן לד טוש"ע יו"ד סי' קכ סעיף ג:
נה י מיי' פכ"ד מהל' מלוה ולוה הלכה ח סמג עשין לד טוש"ע יו"ד סי' קי סעיף ח:
נו כ מיי' שם סה"ג ג ועי' כמ"מ ומ"ש מהל' גירושין הל' ג סמג שם טוש"ע ויסומן קכ סעיף ג:
ל מיי' פכ"ד מהל' מלוה ולוה הל' ג ועי' כמ"מ ומ"ש מהל' גירושין הל' ד' ועי' בהגהות סמג שם טוש"ע יו"ד סי' קי סעיף ח:

לעזי רש"י

סנוידצ"א (צ'ינוני"א). צפתת עור לשאיבת מים מבארות.

רבינו גרשום (המשך)

השטר ומחק ב' מלמעלה ומלמטה ושויה ר' ופרדיסא דמשמע תלתא בשדה זבן ליה הכולה פרדיסא כלומר תלתא ופרדיסא: דויה ליה עלמא להאי ר' דופרדיסא: ההוא שטר דהוה כתב ביה מנת ראובן ושמעון [אחין]. כלומר שראובן ושמעון שהן אחין מכרו לי מנת שלהן חלקן שירשו מאביהן: אול וכתב ר ושויה ואחי. ראובן ושמעון ואחי זבינן לי מנת שלהם: האי מאן דמחוי אתתימות ידיה בבי דינא. כדי שיכירו ב"ד אם יבוא להם היום ומחר חתימה דומה לזה שידעו שהוא חתמו ואם אינו דומה לזו שידעו שזיוף הוא: לא ליתוי בסוף מגילתא. בגליון מלמטה אלא מלמעלה דאי כתב למטה דלמא משכחת לה אינש ומזייף וכתב על גבי חתימתו דמסיק ביה זוזי כך וכך ההוא תתום למטה ותנן כו': ההוא בוזבינא. בעל מכס: אחוי ליה אביי חתימתו ברישא מגילתא. והיה רוצה לזיף על גבי חתימתו שיהא חייב לו: אין חתימות ידי הוא. שהיה דומה לכתיבתו: בשלמא חתימה ידי מצית לזיופי שפיר. משום דבחור אנא וכוונת כתיבתי: דרחית ידיה. מחמת שהיה זקן היו ידיו רועדות היכי מצית לכונני: א"ל אנחי ידא אמבינא. במעבר הנהר היה נסר קטן קצר כמו גשר ומזה בשפת הנהר קבוע אותו נסר הנתתי ידי והיתה פרחת כיד של זקן וזייפתי: ונרוקא. שקורין ציקיניא שגולין בבור דרחת עליה הנחתי ידי: מתני' כותבין גט לאיש אע"פ שאין אשתו עמו. מפני שהאשה מתגרשת בעל כרחה: והשובר לאשה. אם באת אשה לב"ד ואמרה כתבו לי שובר מכתובתי שאתן לבעלי שגרשני כשיפרע לי כתובתי כותבין לה אע"פ שאין בעלה עמה: ובלבד שיהא. הסופר וכית דין מכיירין האשה והאיש שלצורך עצמן הן מבקשין: והבעל יתר ובעבר האחר יתר האחר וקשור חכל מוה לזה וסומכין שם ידיהן כשעוברין על גבי אותו המים ועל אותו נסר הנתתי ידי והיתה פרחת כיד של זקן וזייפתי: ונרוקא. שקורין ציקיניא שגולין בבור דרחת עליה הנחתי ידי: מתני' כותבין גט לאיש אע"פ שאין אשתו עמו. מפני שהאשה מתגרשת בעל כרחה: והשובר לאשה. אם באת אשה לב"ד ואמרה כתבו לי שובר מכתובתי שאתן לבעלי שגרשני כשיפרע לי כתובתי כותבין לה אע"פ שאין בעלה עמה: ובלבד שיהא. הסופר וכית דין מכיירין האשה והאיש שלצורך עצמן הן מבקשין: והבעל

איסתרי. פלגיס: **יד בעל השטר על התחתונה.** ולית ליה חלא איסתרי דלעולם כל אסתירא פלגא דזוזא כך פירש ר"ת. וגרלה לי דזוזי יקבל דאסתירי הוו פלגיס ויש בכל אחד מרבעה דינרין אבל אסתירא פשיטי אינהו ולאי הוו פלגא דזוזא דהיינו פלגא דלמרי' בכבא קמא (דף לז.). גבי התוקע לחבירו בעובדא דחנן ביש: **אמר אביי לא לחוי אינש אחיתא ידיה כו'.** אדם שצריך לכתוב אחיתא ידו על קלף ולהשליך לבית דין כדי שיכירו בית דין אחיתתו כי הניא דאמרינן בכתובות בפרק האשה שנתארמלה (דף כא.). כגון ראובן ושמעון שהיו אמונין בשטר ומת שמעון ואין מי שיכיר אחיתא שמעון אלא ראובן ואחד מן הסוק (ב) ואמרינן התם שיכתוב ראובן כתב ידו וישליכהו לבית דין ובית דין מקיימין אחיתא ידי ראובן הכתוב בשטר מכתב ידו שהשליך בב"ד ואין צריך ראובן להעיד על כתב ידו שבשטר זה כתב ידי ובאין ראובן ואחד מן הסוק ומעידין על אחיתא שמעון ואמר אביי כשיאמתם ראובן להשליך לב"ד לא יאמתם בסוף הקלף אלא בתחלתו שלא יהא חלק מלמעלה שמא ימצאנו אדם רע ויכתוב בחלק שלמעלה אחיתא מי האמתם ליתי מפלוני כך וכך ממון ואתן הוליא עליו כתב ידו כו' והייני אחיתא ידו כדתנן (גיטין דף עח.): כתב סופר ועד כשר ואמר ר' ירמיה אתם סופר שניהו: **בזבינא.** מוכס וישראל היה: **כי חלפי רבנן.** ותשלח כתב יד למחול המכס אמחול לך: **הוה גניב.** מושך בקלף כדי שיאמתם אביי מלמעה: **אמר אביי מפלא ועד י' לא לכתוב בסוף השיטה.** דמזייף וכתב לתלת תלתין ולארבע ארבעין ולחמש חמשין וכן עד עשר יכתוב לעשר עשרין אבל אחד עשר אינו יכול לזיופי לדיוק למכתב אחד ועשרים וכי כתב בין אחד עשר וי"ו נראה דחוק ומיעבר: **ואי איתרמי ליה.** ארבע או חמש בסוף שיטה: **ליהדר.** ולדכריה להאי סכומא עד דמיתרמי ליה בחמלע שיטה דאפי' אם יזייף וכתב אין למדין אלא מן התחתון כדקתני מתניתין: **הוה דהוה כתב ביה תילתא בפרדיסא.** כך היה כתוב בשטר זביגת לפלוני בגינתא דאית לי תילתא בפרדיסא אזל הלוקח מחקיה לגגיה דבי"ת מכלן ומכלן ושויה ופרדיסא ואל"ל מכרת לי תילתא דגינתא וכל הפרדס כולו והא שטרא: **הוה שטרא דהוה כתוב ביה מנת ראובן ושמעון אחי.** דאית להו בחמרא פלוניס מנת חלק קרקע שיש בשני האחין והוו להון אמא אחריינא שנמנו אחי והוה ליה מנתא בהדייהו ואזל הלוקח ושדא ביה וי"ו ושויה ואחי וטען דמנתא דתלתא זבינית: **דרשיפא ידיה.** ידיו רותתות ואותיות אחיתמתו פורחות: **אמגרא.** על חבל הנטוי משפת הנהר אל שפתו שניה והעוברים (ג) גשר קלר נשענים בו ועוברים והוא נע ונד כל שעה: **אזרנוקא.** סנוחצ"א בלע"ז שבו דולין מים מן הבור: **קם אזרנוקא.** עלה עליה ואחתם וכל גופו נע ונד וידיו רותתות: **מתני' כותבין גט לאיש.** כותבין ומותמין לו והוא יגרש בו את אשתו כשילכה אע"פ שאין אשתו עמו כשעה שנותנין לו הגט כתוב ואתום דהא לא בעינן דעתה שהרי היא מתגרשת בעל כרחה: **ושובר לאשה אף על פי שאין בעלה עמה.** דלדידה חוב הוא ולבעלה הוי זכות וזכין לאדם שלא בפניו והיא צריכה להזהר בו שלא יצא ליד בעלה עד שתקבל כסף כתובתה: **וכלבד שיהא מכירן.** בגמ' [ע"כ] מפרש לה: **והכעל נותן שכר.** (ד) הגט. טעמא מפרש בגמ' [קסח.]. ושכר השובר דזכותו הוא דלא תהדר ותגבה כתובתה זימנא אחריתא: כותבין

ומשוי (ה) ליה זוזי. תימה זוזי נמי משוי איסתרי דמסכי להו בחיסתרי א"כ לית לן למימר מהאי טעמא שיש מאה זוזי אלא שיש מאה איסתרי שבגדולים יותר וי"ל דזוזי רגילים לכתוב בשטרות אע"פ שיש מטבע גדול ממנו (ו) דלאשכחת כוזוזי לורי דקאמר בכ"מ מרבע זוזי ולא חשבינן להם בפלגיס ופירוש רבינו חננאל שפירש דאיסתרי יהבינן ליה והן פחותין מזוזי כדאמר איסתרא פלגא דזוזא לא נהירא דאמאי אמרת אינו מתקיים בשום מקום אלא נראה לרבי כרשב"ם מתון הלשון דקאמר מאי קאמרת דאמשמע דהא ליכא למימר כמו מאי אמרת לפניס מזיין כו' (קידושין דף יח.) ולפפרים דגרסי אלא מאי איכא למימר אי שיש מאה איסתרי וחזא אי שיש מאה זוזי וחזא יד בעל השטר על התחתונה לפי אותן ספרים יכול בעוב לפרש דאיסתרא בגיר מזוזא והוו הני זוזי זוזא לורי מיהו רבינו חננאל גרים מאי אמרת שיש מאה איסתרי וזוזא יד בעל השטר על התחתונה ור"ת היה גרים בסוכה (דף כב: ופס ד"ה מחמא) זוזא מלעיל איסתרא מלמטה ומפרש זוזא שעומד בראש הכר שהוא גדול דומה לאיסתרא שהוא קטן לעומד למטה:

לא לכתוב בסוף שיטה. פירוש אי כתב לשון נקבה דכתב תלת ולא כתב תלתא: **אף על פי שאין אשתו עמו.** ות"ת וליתוס שמא כתב ליתן בגיסן ולא נתן עד תשרי וטרפה (ו) מלקוחות שלקחו הפירות מן הבעל עד תשרי לומלן דאמר דלף לאחר שנתן עיניו לגרשה אוכל פירות עד שעת נחיצה (ח) שלא כדין דהכי פרכינן סוף פ"ק דבבא מציעא (דף יט.) על מלא גיטי נשים דקאמר בזמן שהבעל מודה יחזיר לאשה ומשני התם דאמרינן לה מייתי לאיתי מאימת מטא גיטא לידך וה"מ בנפל לאיתרע הוא דמצלרך הכי אבל הכא דלא נפל אמאי לא חיישינן להכי ואור"י דלא מקדיש אינש פורעונותא לנפשיה הלכך היכא דאיתיליד ריעותא דוקא חיישינן והכי אמרינן (ט) בפ"ק דגיטין (דף יח.) דלא מקדיש אינש פורעונותא לנפשיה שיכתוב לה גט קודם שילכה לגרשה וגיטין הבאים ממדינת הים קלא אית לה:

ושובר לאשה אע"פ שאין בעלה עמה. ות"ת וליתוס שמא כתבה ליתן בגיסן ולא (ט) נתן עד תשרי ומזגנה לכתובתה בטובת הנאה ואזיל בעל וטריף לקוחות שלא כדין הא פריך הכי בפ"ק דב"מ (דף כ.) על מלא שובר ומשני ש"מ איתא לדשמואל דאמר המוכר שט"מ לתכירו ואזר ומתלו ממון שלף מוחלת לבעל אם היתה רולה ואבי משני עדיו באמתומיו זכין לו והא דשביק מתני' ופריך אברייתא משום דמתני' מלי לאוקמי (י) בשטר לאית ליה הקנאה אבל אם הם קתני אין האשה מודה כו' דמשמע שאומרת שלא נתנתו לבעל עדיין ומה כך אם בהקנאה מיירי אע"ג דמלי לפרש דאומרים) מזייף הוא משמע דמיירי בכל ענין אין האשה מודה כיון שאומרה מזייף כיון שאומרת לא נתתיו עדיין לבעל: כותבין

יחד ובעבר האחר יחד האחר וקשור חבל מוה לזה וסומכין שם ידיהן כשעוברין על גבי אותו המים ועל אותו נסר הנתתי ידי והיתה פרחת כיד של זקן וזייפתי: ונרוקא. שקורין ציקיניא שגולין בבור דרחת עליה הנחתי ידי: מתני' כותבין גט לאיש אע"פ שאין אשתו עמו. מפני שהאשה מתגרשת בעל כרחה: והשובר לאשה. אם באת אשה לב"ד ואמרה כתבו לי שובר מכתובתי שאתן לבעלי שגרשני כשיפרע לי כתובתי כותבין לה אע"פ שאין בעלה עמה: ובלבד שיהא. הסופר וכית דין מכיירין האשה והאיש שלצורך עצמן הן מבקשין: והבעל

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com